

maalet skal blive katastrofalt for os. Men Sagen maa sættes i System; der maa arbejdes efter nøjagtigt udarbejdede Planer, enten igennem en speciel Institution eller gennem Foreninger eller maaske direkte under Administrationen. Dette vil blive nødvendigt, fordi adskillige Landkommuner, hvori Parcellerne ligger, ikke har den nødvendige tekniske Assistance. Dette er naturligvis Enkeltheder, som det ved en Behandling som denne vil være alt for vidtløftigt at komme ind paa. Men jeg kunde ønske, at Boligkommissionen vilde udtale sig om denne Sag, som er saa vigtig, at den fortjener nøjere at undersøges; og ligeledes kunde jeg ønske at høre den højtærede Ministers Mening.

Naar jeg udtaler mig om Boligspørgsmaalet, vil jeg ogsaa gerne pege paa det ønskelige i, at der blev etableret korte Kreditforeningslaan til Dagens Rente, saaledes at den definitive, gennem mange Aar bindende Prioritering kan opsættes til Tider, da man har en lavere Rentefod og højere Obligationkurser, end vi har i Øjeblikket.

Jeg har allerede udtalt Haabet om, at der af det nye Statslaan kunde blive et Beløb til Raadighed til Boligspørgsmaalets Løsning; men hvis dette ikke kan blive Tilfældet, maa Staten finde andre Udveje, Vor Ordfører (Pitzner) og andre ærede Medlemmer har peget paa saadanne Udveje; og jeg skal kun henvise til, at vor Toldlov snarest muligt bør revideres. Loven er forældet derigennem, at alle Varepriser, som lagdes til Grund for Toldberegningen, nu er steget saa betydeligt, at Tolden i Virkeligheden er for lille. Alt andet stiger, og der skal skaffes Midler til Veje; hvorfor kan vi saa ikke gaa til det Skridt at lade Tolden stige? Vi kan tage Eksempler fra Frankrig, hvor de har faaet adskillige Toldsatser baade fordoblet og tredoblet. Jeg vilde dog mene, at hvis man vil gaa den Vej, skulde saadanne Forhøjelser kun omfatte alle færdige Varer, hvorimod Raaproducter og Raavarer af Hensyn til vor hjemlige Industri og Haandværk skulde holdes nede paa de gamle Toldsatser. Men selv om man holdt disse Ting ude fra en saadan Forhøjelse, vil jeg antage, at der, selv med en indskrænket Import, gennem en Forhøjelse af Toldsatserne vil blive Dækning til Omkostningerne ved adskillige af de store Opgaver, der venter paa deres Løsning, og, som jeg før nævnte, ikke mindst Boligspørgsmaalet.

Det er vort Partis Ønske, at der ved førstkommande Lejlighed kan indføres Bestemmelser, som medfører, at Brugsforeninger beskattes. Brugsforeningerne vokser

stadig til Skade for de næringsdrivende, som i Forvejen har at kæmpe med, at Pengevanskelighederne har været saa store og Købeevnen blandt Publikum som Følge deraf er blevet betydelig mindre. Skal nu Brugsforeningerne yderligere florere i Ly af Skattefriheden, vil de næringsdrivende blive stillet under saadanne Kaar, at Staten som Følge heraf vil miste en Mængde gode Skatteydere. Dette Forhold er omtalt adskillige Gange fra mit Partis Side, og jeg haaber, at Regeringspartierne, som ogsaa bejler til de næringsdrivendes Stemmer i Byerne, ikke mindst i København, nu vil forstaa, at dette Forhold maa ordnes, ikke mindst, fordi det er en Retfærdigheds-sag overfor de næringsdrivende.

Maa jeg i denne Forbindelse udtale min Betænkelighed ved hele den for Næringslivet vanskelige økonomiske Situation, som yderligere er blevet forværret ved, at en Mængde Tjenestemænd og Embedsmænd foruden at passe deres Embede og Arbejde har Ret til at drive Erhverv. Naar vi gennemser Finansloven og kommer til den offentlige Administration, ser vi hurtigt, at der i Forhold til Landets Størrelse er alt for mange Embedsmænd og Funktionærer, og derigennem er Administrationen blevet alt for dyr. Det er derfor med Glæde, vi ser, at Regeringen nu er gaaet til at nedsætte Kommissioner, der skal undersøge dette Forhold. Naar Stat og Kommune giver deres Folk en Betaling, som staar paa Højde med Tidens Krav, og tilmed yder Pension, bør der fra disse Funktionærers og Tjenestemænds Side ikke paaføres de næringsdrivende Konkurrence. Dette gælder ikke alene de underordnede Funktionærer, men der er en Mængde overordnede Embedsmænd, som er inde i saa mange Virksomheder, Direktioner, Bestyrelser etc., at det i mange Tilfælde virker ganske uheldigt.

Det samme gælder for øvrigt ogsaa, og i særlig Grad, de Herrer Bankdirektører. Under Krigen og ogsaa før denne, men i særlig Grad i Aarene 1916—18, saa man daglig Indbydelser til Dannelsen af nye Aktieselskaber; og man lagde den Gang Mærke til, at der i hver Bestyrelse var en Bankdirektør. Bankerne financierede disse mange Foretagender, saaledes at Banker, der var særlig interesserede i Dampskibsselskaber, oprettede deres eget Sø- og Krigsforsikringsselskab; de oprettede deres eget Revisionsinstitut, til hvilket de forlangte, at Bankens Kunder skulde henvende sig; naar der skulde bygges, financierede de deres eget Maskin- og Bygnings-